

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Національний університет «Одеська юридична академія»
Миколаївський навчально-науковий інститут права

ПРИВАТНЕ І ПУБЛІЧНЕ ПРАВО В УМОВАХ ВІЙНИ

**Матеріали
III Міжнародної
науково-практичної конференції**

**18 листопада 2022 року
м. Миколаїв**

*До 25-ої річниці
від дня заснування
Національного університету
«Одеська юридична академія»*

Одеса
«Юридична література»
2022

Збірник містить матеріали наукових доповідей, присвячених загальнотеоретичним, методологічним та практичним питанням кримінального та цивільного права, цивільного та кримінального процесу в умовах війни.

Збірник адресовано юридичній громадськості для ознайомлення з дослідженнями фахівців у сфері права та молодих науковців. Він може бути корисним як для навчального процесу, так і для практичної діяльності.

Відповідальний за випуск

директор Миколаївського навчально-наукового інституту права, кандидат юридичних наук, доцент **Б. В. Фасій**

Робоча група:

Дмитро Олександрович Височин, аспірант кафедри права інтелектуальної власності і патентної юстиції Національного університету «Одеська юридична академія»;

Анастасія Володимирівна Фасій, фахівець Миколаївського юридичного фахового коледжу;

Вероніка Валеріївна Патока, голова студентської ради Миколаївського навчально-наукового інституту права;

Катерина Коляївна Гіваргізова, голова прес-центру Миколаївського навчально-наукового інституту права

Друкується за наказом ректора НУ «Одеська юридична академія»,
В. Є. Загороднього (наказ № 2627-75 від 07.10.2022 р.)

Матеріали видано в авторській редакції. Повну відповідальність за достовірність та якість поданого матеріалу несуть учасники конференції, їхні наукові керівники, рецензенти та структурні підрозділи закладів вищої освіти та установ, які рекомендували ці матеріали до друку. Згідно до вимог «Положення про забезпечення оригінальності наукових робіт і запобігання та виявлення академічного плагіату» НУ «Одеська юридична академія» всі подані матеріали пройшли перевірку на оригінальність та плагіат.

Шановні учасники
III Міжнародної науково-практичної конференції
«Приватне і публічне право в умовах війни»

До 25-ої річниці від дня заснування
Національного університету
«Одеська юридична академія»

III Міжнародна науково-практична конференція «Приватне і публічне право в умовах війни» — неоціненний внесок у розвиток юридичної науки загалом. Наукова діяльність завжди була найбільш пріоритетним напрямком розвитку Національного університету «Одеська юридична академія» як профільного закладу вищої юридичної освіти, навіть в умовах війни. Я пишаюся таким динамічним розвитком наукового потенціалу професорсько-викладацького складу та студентства.

Актуальність заходу зростає з кожним роком у зв'язку з затребуваністю на ринку праці спеціалістів з цивільного права та процесу, кримінального права та процесу.

Для молодих науковців та професорсько-викладацького складу конференція — це перш за все, шанс проявити себе, шлях, який допомагає рухатися у вірному напрямку. Знати більше ніж цього вимагають стандарти, критично мислити, нестандартно вирішувати завдання — ось які навички допомагає здобути конференція, навички без яких неможливо уявити успішного юриста.

Формат конференції, в якому вона проводиться в умовах війни, надає можливість учасникам обговорити проблематику доповідей з видатними науковцями та практиками юридичного бізнесу. Це унікальна можливість для студентів та молодих науковців представити результати своїх досліджень до уваги юридичної спільноти щодо розвитку науки саме у обраному ними напрямку. У свою чергу практикам цікаво почути думки студентів та наукової спільноти щодо розвитку науки. Саме поєднання цих аспектів зумовлює цінність та наукову практичність конференції.

Впевнений, подані матеріали конференції будуть цікавими не тільки фахівцям з відповідних напрямків юриспруденції, а також стануть підґрунтям для подальших наукових досліджень.

Сергій КІВАЛОВ,
доктор юридичних наук, професор,
академік НАПрН України,
Заслужений юрист України,
Президент Національного університету
«Одеська юридична академія»

Тарабанова А. П. Нововведення правил дорожнього руху під час воєнного стану	241
Тарабанова А. П. Правові обмеження під час воєнного стану	243
Харченко О. Ю. Діяльність Служби безпеки України в умовах воєнного стану	246
Чумаченко І. О. Поняття кримінального правопорушення в національному законодавстві та законодавстві зарубіжних країн	249
Чумаченко І. О. Співвідношення процесуального статусу експерта та спеціаліста як учасників кримінального провадження	252
Шкодич К. Ю. Відповідальність за розбій за кримінальним законодавством України та зарубіжних країн: порівняльно-правовий аналіз	255
Шепель Д. О. «М'яке право» в системі джерел адміністративного права	258
АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ІСТОРІЇ, ФІЛОСОФІЇ ТА ПРАВА	
Сугацька Н. В. Підгрунтя права античної Ольвії	261
Ворчакова І. Є. Можливості соціально-правового забезпечення гендерної рівності під час війни в Україні	264
Дудукіна А. О. Актуальні проблеми фізичного виховання в сучасних умовах	267
Kalitseva O. V. Promoting Critical Thinking in the Classroom Under Challenging Circumstances	270
Komar I. I. The Development of Professional Foreign Language Competence of Future Lawyers During the War	273

Будак К. Ю. Законодавче забезпечення освітніх процесів в умовах воєнного стану	276
Величко А. С. Правовий статус нейтральних держав у війні	278
Кінек Г. О. Магдебурзьке право і його особливості в Україні	281
Коровій Д. Є. Виховання студентської молоді України у воєнний час	284
Otbar D-K. E. The Traditions of Students Language Training at Richelieu Lyceum . . .	286
Синиченко К. О. Впровадження фітнес-технологій в сучасний процес фізичної культури	289
Собко А. В. Кодифікація українського права у XVIII столітті	292
Тарабанова А. П. Джерела права Гетьманщини	296
Kharchenko O. Yu. Activities of the Security Service of Ukraine During the Conditions of Marital State	299
Церковська С. З. Особливості та переваги розвитку гнучкості	302
Шавідзе С. І. Використання забороненої зброї та боєприпасів країною агресором	305
Швець Д. О. Роль та місце інформаційного права та інформаційної безпеки в сучасній війні	308
Шевченко Т. В. Загальнотеоретичні аспекти права націй на самовизначення: історико-правовий аналіз	310

Ворчакова І. Є.,
к. політич. н., доцент, доцент кафедри гуманітарних дисциплін
Миколаївського навчально-наукового інституту права
Національного університету «Одеська юридична академія»

МОЖЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ ПІД ЧАС ВІЙНИ В УКРАЇНІ

Наразі Україна переживає повномасштабну війну, через яку українці опинилися в страшному соціальному та матеріальному становищі. Війна спричинила нестабільність і небезпеку. І не дивлячись на те, що Україна має достатньо міцну законодавчу базу щодо забезпечення гендерної рівності, яка ще й підкріплена міжнародними правовими нормами, сьогодні жінки і чоловіки нашої держави підпадають під порушення проти них російськими загарбниками всіх правових норм і стандартів.

Основними міжнародними документами щодо забезпечення безпеки жінок є: Загальна декларація прав людини (1948 р.); Конвенція ООН про боротьбу з торгівлею людьми і з експлуатацією проституції третіми особами (1949 р.); Женевська конвенція щодо захисту цивільного населення під час війни (1949); Декларація ООН про захист жінок і дітей в надзвичайних обставинах та в період збройних конфліктів (1974 р.); Конвенція ООН «Про ліквідацію всіх форм дискримінації щодо жінок» (CEDAW або Жіноча конвенція) (1979 р.); Декларація ООН про викорінювання насилля стосовно жінок (1993 р.); Платформа дій задля рівності, розвитку і миру (1995 р.) та Пекінська декларація (1995 р.); Факультативний протокол до Конвенції ООН про ліквідацію усіх форм дискримінації щодо жінок (1999 р.); Декларація Тисячоліття ООН (2000 р.); Конвенція Ради Європи про запобігання насильству стосовно жінок і домашньому насильству та боротьбу з цими явищами (Стамбульська Конвенція) (2011 р.); Цілі Сталого розвитку: Україна (2015 р.) [1, с. 119].

Проблематика гендерного фактору і війни в Україні на сьогоднішній день є малодослідженою на науковому рівні. За зрозумілими причинами, будь-яке дослідження вимагає часу, щоб можна було співставити і порівняти статистичні дані та провести соціологічні дослідження. Але вже сьогодні, опираючись на спостереження, володіючи фактичною інформацією і будучи безпосереднім учасником процесів, які відбуваються наразі в Україні, можна прийти до обґрунтованих наукових висновків.

В Україні широко поширена гендерна дискримінація. Гендерні норми вузько визначені традиційними, патріархальними поглядами

та цінностями. Військова агресія росії по відношенню до України, поглибила гендерні проблеми через нерівнозначну, викликану жахливими обставинами, участь жінок і чоловіків у військових операціях та перебування в зоні бойових дій.

Міністерство внутрішніх справ в Україні повідомляло, що станом на серпень 2022 року за кордон виїхало майже 8 млн. українців. Серед них майже 90 % — це жінки та діти, решта — чоловіки. Три мільйони 416 із них прибули до Польщі від початку війни до 16 травня 2022 року. Майже половина українських біженців, які перебувають у Польщі, хочуть повернутися в Україну, щойно закінчиться війна, а 17 % з них планують залишитися назавжди. Про це свідчать опитування, проведені командою Міждисциплінарної дослідницької лабораторії війни в Україні [2].

Зараз перед українською державою постали глобальні виклики: після війни забезпечити українців житлом, яке зруйнували, та роботою.

Державі необхідно буде заохотити жінок повернутися з закордону після закінчення війни. Для цього потрібно буде створити їм належні соціальні умови. Щоб не втратити свій генофонд, жінки дітородного віку повинні бути соціально і законодавчо забезпечені і впевнені, що держава захистить їх права та надасть їм безпечні житлові умови.

Війна внесла відповідні корективи і щодо розподілу гендерних ролей, змінивши соціально прийнятну модель поведінки жінок і чоловіків.

Гендерна нерівність в економічних можливостях та дискримінація, яка існувала і до війни з росією, наразі ще більше посилюється. Знизився доступ жінок до роботи та доходів. Українські жінки ще більше стали зосереджені в традиційно «жіночих» сферах, позбавлені можливості взагалі професійно реалізовуватися. Всі їхні соціальні ролі зводяться тільки до хатньої роботи, догляду за дітьми та людьми з обмеженими фізичними можливостями. Цей перелік ще поповнився пошуками мінімальних заробітків та вкрай необхідних продуктових ресурсів для забезпечення своєї родини.

Відсутність через війну в Україні доступу до соціальних послуг і послуг по догляду за дітьми та обмежені ресурси громади роблять внутрішньо переміщених і місцевих жінок значною мірою відповідальними за догляд за дітьми, інвалідами та літніми членами родини, і їм важче знайти роботу.

Український Жіночий Конгрес провів опитування щодо становища жінок під час війни, яку росія розв'язала проти України. Воно проводилось у березні-квітні 2022 року, допомогло узагальнити ключові тренди, що проявляються вже зараз у контексті становища жінок, котрі опинились перед викликами війни:

— ключові проблеми, з якими зіштовхуються жінки під час війни, — це пряма загроза життю внаслідок ведення бойових дій, ма-

сова евакуація, облаштування внутрішньо переміщених осіб, а також погіршення психологічного стану;

— ключова допомога, якої потребують жінки під час війни, включає — пошук нових місць проживання та закриття базових потреб, посилення економічної спроможності, а також експертна та психологічна допомога;

— жінки демонструють лідерство під час війни — як у цивільних, так і у військових справах, однак, тут важлива самоорганізація та координація з місцевим самоврядуванням;

— жіночі організації самостійно та оперативно організовуються, але зусилля щодо подолання викликів війни найчастіше об'єднують на місцях;

— важливо визнавати, заохочувати та підтримувати роль жінок під час війни, а після перемоги — створювати реальні можливості для жінок у прийнятті всіх рішень.

Виходячи з вищезазначеного можна зробити висновки, що важка соціально-економічна ситуація, яка існує наразі в нашій державі через воєнні агресивні дії, спричинила нові виклики і загрози перед українським суспільством. Змінився ракурс гендерного розподілу ролей, вперше можна сказати, що як жінки, так і чоловіки однаково потерпають від агресивних нападів російського ворога. Українській владі приходить швидко реагувати на існуючі виклики і корелювати нормативну базу, щоб підтримати і надати допомогу як жінкам, так і жінкам під час війни.

Використані джерела

1. Татаренко Г. В. Особливості загального правового статусу жінок за міжнародним законодавством у період збройних конфліктів / Татаренко Г. В., Алієва К., Татаренко Д. // Сучасні проблеми розвитку права та економіки в інноваційному суспільстві : зб. наук. пр. за матеріалами Інтернет-конференції, 26 лютого 2019 р. — Харків : НДІ ПЗІР НАПрН України, 2019. — С. 118–122.
2. Nearly half of refugees in Poland want to return to Ukraine, says new report URL: https://scienceinpoland.pap.pl/en/news/news_%2C92570_%2Cnearly-half-refugees-poland-want-return-ukraine-says-new-report.html.
3. Опитування: оцінка ситуації щодо становища жінок під час війни в Україні URL: <https://womenua.today/news-2022-04-28/>.

Дудукіна А. О.,

*викладач кафедри гуманітарних дисциплін
Миколаївського навчально-наукового інституту права
Національного університету «Одеська юридична академія»*

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Значення фізичної культури в процесі формування особистості величезна — в цьому відношенні не застаріле прислів'я — «У здоровому тілі — здоровий дух». Однак, з'явився такий бар'єр поширення фізичної культури, як недолік малорухливого способу життя при дистанційній формі навчання. Все це перешкоджає реалізації освітніх стратегій молоді в плані фізичної досконалості. Особливо актуальна ця проблема для студентів усіх навчальних закладів, так як в цей час, в цьому віці формуються і закладаються основи здорового способу життя, а фізичне виховання не завжди є пріоритетним напрямком.

Фізична культура — це самостійна і особлива галузь загальної культури, яка спрямована, головним чином, на зміцнення здоров'я людини, продовження її творчої активності та життя, а також на зростання і вдосконалення її всебічного і гармонійного розвитку та використання набутих якостей в суспільній, трудовій та інших видах діяльності.

Мета навчальної дисципліни полягає у комплексному вирішенню оздоровчих, освітніх та виховних завдань, а саме: — збереження та зміцнення здоров'я студентів, підтримання високої працездатності протягом всього періоду навчання; — виховання потреби у здоровому способі життя та дбайливому ставленні до власного здоров'я; — формування свідомої потреби у систематичних заняттях фізичною культурою і спортом; — оволодіння засобами та методами природного оздоровлення, сприяння формуванню і всебічному розвитку організму, профілактика захворювань; — вивчення методик розвитку фізичних якостей та самоконтролю за станом здоров'я.[1,с.55]

Фізична культура є важливим засобом підвищення соціальної і трудової активності людей, задоволення їх моральних, естетичних та творчих запитів, життєво важливої потреби взаємного спілкування, розвитку дружніх стосунків. Поняття здорового способу життя в людській діяльності стосується збереження і зміцнення здоров'я та всього, що сприяє виконанню людиною своїх людських функцій через діяльність з оздоровлення умов життя — праці, відпочинку, побуту. Система фізичних вправ, спрямованих на підвищення функціонального стану до необхідного рівня називається оздоровчою, або фізичною. Завданням оздоровчих занять є підвищення рівня фізичного